

Сценарій виховного заходу

*«Хліб – скарб
найбільший на землі»*

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА

відкритого виховного заходу

Тема: «Хліб – скарб найбільший на землі».

Форма проведення: Відкрита виховна година.

Відповідальні за проведення: _____

Навчальна мета заходу: Розширити знання студентів про хліб, як один із самих давніх і основних продуктів харчування, познайомити зі шляхом, який проходить хліб перш, ніж потрапити до столу, розширити уявлення про необхідність вживання хліба, про значення хліба за часів голодомору та війни; виховувати дбайливе ставлення і повагу до зерна, хліба, праці людей. Сформувати думку про хліб як про найбільшу цінність у житті людини.

Виховна мета заходу: Виховання глибокої поваги до хліба, пізнання істинної цінності хліба, ознайомлення з процесами вирощування, збирання і зберігання хліба, вшанування нелегкої хліборобської праці і формування у студентів поваги і любові до професій сільських трудівників.

Методична мета: Практичне застосування форм та методів проведення виховних заходів патріотичного спрямування.

Місце проведення: Актова зала коледжу.

Обладнання: Сноп жити та пшениці, українська розмальована піч, глечики, рогачі та інше приладдя, українська селянська лава застелена тканим килимом з українським орнаментом, на столі на рушниках – короваї білого хліба, булки, батони, пряники, вази із засушеними м'ятою, любистком та васильками. На стінах прислів'я і крилаті вислови («Хвала рукам, що пахнуть хлібом», «Їж хліб з сіллю і водою – живи правдою святою», «Не страшна біда, коли є хліб і вода», та ін), мультимедійний супровід з музичним оформленням, презентаціями та відео- вставками.

План проведення заходу:

Підготовчий етап: перед початком заходу знайомлення всіх присутніх із виставкою сільськогосподарської продукції вирощеної на землях навчально-дослідного господарства коледжу.

Хід проведення:

1. Вступне слово кураторів.
2. Проведення заходу за ролями, передбаченими сценарієм.
3. Заключне слово кураторів.

Список використаних джерел:

1. Генріх Едуард Якоб, «Шість тисяч років хлібу». Гамбург: Rowohlt 1954.
2. <https://uk.wikipedia.org/wiki/Хліб>
3. <http://www.testsoch.com/urok-yak-xlib-na-stil-prijshov-vshanuvannya-xlibu/>
4. https://iulija1975.blogspot.com/2014/01/blog-post_21.html

Розглянуто та схвалено на засіданні
Циклової комісії економічних дисциплін
Протокол № ____ від «__» _____ 20__ р
Голова циклової комісії _____

**Сценарій виховного заходу:
«Хліб-скарб найбільший на землі»**

Вступне слово кураторів:

1-й куратор: Візьму я в руки хліб духмяний,

Він незвичайний, він святий,

2-й куратор: Ввібрав і пісню, й працю в себе,

Цей хліб рум'яний на столі.

3-й куратор: Йому до ніг вклонитись треба,

Він - скарб, найбільший на землі.

1-й куратор: Шановні гості нашого свята. Сьогодні до Вашої уваги виховна година на тему “Хліб - скарб, найбільший на землі”.

2-й куратор: Ми сьогодні дізнаємося про походження хліба, з'ясуємо його значення в житті людини.

3-й куратор: “Земля на зерняткові стоїть...” – так кажуть у народі, бо на колосках споконвіку трималася людська доля і саме людське існування. Сотні тисяч слів у нашій мові, одні з'являються, інші зникають, але є слова вічні – це МАТИ, БАТЬКІВЩИНА і ХЛІБ.

1-й куратор: Ми раді вас вітати в цій світлиці

І дарувати хліб із золота-пшениці,

2-й куратор: Щоб хліб святий у всіх був на столі,

Щасливі були люди в місті й у селі.

3-й куратор: Серця в нас сповнені любов'ю, миром,

Нехай же зустріч наша буде щира!

(Пісня – відео «Хліб да сіль, хліб да сіль – вишитий убрус...»)

Ведучий 1: Паляниця... Хліб... Здавалося б, що ж тут такого - звичайний продукт харчування. Але скільки для кожного з нас постає за цим звичайним словом! Неосяжне пшеничне поле, на якому мов пливе комбайн..., золотаве зерно, що переливається в натруджених долонях хлібороба..., духмяна паляниця на вишиваному рушнику, якою зустрічають гостей. “Хліб-сіль вам, добрі люди”, - так говорили здавна

на Україні. Ось і виходить, що хліб - це щось значно більше, вагомніше і дорожче, "він є основою основ", як сказав Андрій Малишко.

Ведучий 2. Вставши від сну, раніше усякого діла, стань благоговійно, уявляючи себе перед Всевидящим Богом, і, знаменуючи себе святим хрестом, промовляй вранішню молитву:

Читець 1: Першим був Господь а не геній,

Другим був простий чоловік.

Він ходив по землі зеленій

І між іншим хлібину спік.

І не зміг заробить монумента,

Цей наївний франк чи дуліб,

Бо не зміг він найти момента,

Щоб узяти патент на хліб.

Постаріла вже мудрість Божа,

Розтрощив її грізний час.

Хлібом геній живився кожен,

Щоби розум його не згас.

Та нехай над землею година

Чи негода лютує і рве, -

Вічна мудрість простої людини

В паляниці звичайній живе.

Ведучий 1: "Хліб на столі — мир у хаті", "Хліб — всьому голова", "Хліб та вода - козацька їда" - скільки прислів'їв та приказок склав народ про хліб, про хліборобську працю, скільки чудових віршів присвятили поети.

Ведучий 2: Земля - людина - хліб - цьому вічному сюжету людської історії, людських надій і розчарувань присвятили свої твори Панас Мирний, Михайло Коцюбинський, Ольга Кобилянська, Андрій Куліш, Олександр Довженко, Михайло Стельмах та інші.

Це одна з вічних тем, яку не обминув жоден митець. В дожовтневій літературі найкращий, найпоетичніший образ хлібороба — це Маланка з

повісті "Fata morgana" Михайла Коцюбинського. Коли вона говорить про землю, то немов пісню співає або гімн їй складає: "Яка ти розкішна, земле. Весело засівати тебе хлібом, прикрашати зіллям, вбирати квітками. Весело обробляти тебе". Земля для неї не тільки хліб, не тільки воля і спокійна старість - це жива істота, яка потребує ніжного піклування.

Ведучий 1: Ніби її продовженням є мати Сашка в кіноповісті "Зачарована Десна" Олександра Довженка, яка любила "саджати що-небудь у землю, щоб проростало". Це не забиті труднощами життя селянки, а закохані в землю люди, в руках яких буденна робота перетворюється в творчість. Тяга до творіння світу навколо себе — характерна риса хлібороба, яка відрізняє його від інших професій і ріднить з митцем.

Праця біля землі, постійне спілкування з природою обумовлюють певне світосприймання, певні моральні якості, носіями яких були і є селяни. Це люди, які бережуть в собі кращі, пильновані народом етичні заповіді, духовні цінності, зберігають гармонійне ставлення до природи.

Не дарма ж Марко Безсмертний у романі "Правда і кривда" Михайла Стельмаха говорить: "Ми, селяни, всі потроху філософи, бо змалку ходимо біля землі, молока і меду".

Ось він, хлібороб,
"іде серед хлібів і супокою,
стебло погладить, гречки медоцвіт,
торкається смаглявою рукою
зерна тугого й чистого",
іде, як мудрий господар,
як творець життя на землі.

Ведучий 2. Красиве поле, де зеленіють жита і пшениці, терпким запахом парує земля. Прекрасне воно, коли золотом виграє, хвилюється в сонячний серпневий день. Неперевершено досконалий важкий колос, що в народі називають його не інакше, як золотий. Чудове й зерно, яке ввібрало в себе життєдайні сили землі. І, нарешті, як вінець хліборобської праці - хліб.

Читець 2: "Його змололи, і змісили вкрай,

І випікали вдосвіта у хаті -

Зерно тужаве, з піснею на святі

Стрункий, достиглий урожай

На стіл поклали, як пахучий май"

Читець 3: Щодня до нас приходять гість -

Рум'яний, теплий, свіжий.

Він - наша перша їжа.

Звичайно, перша й головна,

Як сонце і повітря,

Хлібина ніжна і смачна,

Пшенична або житня.

Відколи виріс колосок,

Пройшло століть багато.

З тих незапам'ятних часів

Хліб на столі - це свято.

Читець 2: Ми хлібом-сіллю друзів зустрічаєм.

Хай в світі буде більше в нас братів.

Хай в кожній хаті будуть короваї,

Щоб люд ніколи хліба не просив.

Ведучий 1. Як важко прожити людині без шматочка хліба! Згадаймо 1933-й рік... Це було не стихійне лихо, а зумисне підготовлений голодомор. Становище в країні було катастрофічним.

Внаслідок повного виснаження організму від голоду померло 20 мільйонів людей. Світ мав би розколотися надвоє, сонце мало б перестати світити, земля перевернутися — від того, що це було на Землі.

Але світ не розколовся, Земля обертається, і ми ходимо по цій землі, трудимося на землі і вирощуємо хліб. Кожен із них знає, що головний знак на землі - пшениця. Мабуть, звідси і пішло: хліб - усьому голова.

Ніхто сьогодні не може назвати імені тієї великої людини, яка винайшла хлібопечення, того, хто змолот зерно, виготовивши борошно, а потім спік із тіста у гарячій печі запашний, духмяний коровай чи паляницю.

(Пісня – «Паляниця»)

Ведучий 2. У всі часи слово “хліб” люди вимовляли шанобливо, бо він - основа людського життя. А коли і як з’явився він на землі, як люди навчалися вирощувати це диво, ми сьогодні вам розкажемо.

Читець 4: Легенда розповідає таке: «Колись у давнину синові царя Елівсина юному Триптолему богиня родючості та хліборобства Деметра дала насіння пшениці й наказала висіяти його. Тоді він перший на землі зорав поле й кинув у ріллю золоте зерно. А потім за велінням богині на колісниці, запряженій крилатими кіньми, проїхав усі країни й навчив людей вирощувати хліб. Відтоді з’явилися хлібороби. Це легенда. А як же насправді зачиналося хліборобство? Хто вперше почав випікати хліб? У всіх кінцях світу вчені-археологи знаходили стародавні стоянки первісних людей. І скрізь було зерно. У країнах Сходу - рис, у Південній Америці - кукурудза... Коли ж людина відкрила злакові рослини? Було це дуже давно:

...У закіптюженому склепінні печери полум’я освітило похмуре обличчя хранительки вогню — старійшини племені. Чоловіки вкотре повернулися з полювання ні з чим. Невдача за невдачею переслідували плем’я. На світанку старійшина сама вирушила шукати їжу.

Поблизу стоянки всі їстівні корінці було зібрано. Довелося йти далеко. Зупинилась у видолінку, по якому протікав струмок. Але й там не було нічого. І раптом побачила незнайомі рослини. На їхніх стеблах погойдувалися колоски. Що в них? Жінка схилилася над рослиною, на долоню впали золотисті зерна. Вона кинула кілька до рота, розжувала. Це харч. Ось де порятунок!... З того часу, хоч би які злакові рослини відкривала

людина, знахідка виявлялася щасливою й корисною. Борошністі зерна давали відчуття ситості, допомагали пережити тяжку зиму».

Ведучий 1: Хліб здавна вважався символом святості, символом радості, щастя, здоров'я та багатства. Із хлібом зустрічали новонароджене дитя, з хлібом вітали й породіллю. Пізніше з хлібом виряджали дитя “до Христа”, а коли підросте, то з хлібом виряджали й до школи.

З хлібом одружували молодих, хлібом благословляли батьки дітей до шлюбу. З хлібом ховали покійника, поклавши хлібину на труну.

Із хлібом-сіллю зустрічають дорогих гостей, з хлібом входять вперше в новий дім.

Ведучий 2. Хлібороби ретельно стежили за дозріванням зерна. Найвивіреним способом було спробувати його на зуб: якщо зерно мало тугий прикус, то одразу приступали до жнивування.

Читець 5: Зачастили дощі — та непрошені,

А хліба на полях ще не кошені.

Вже не день і не два — хмари горами,

Поміж хмар - блискавиці узорами,

Понад морем хлібів, понад лозами -

Ні чаклунством спинить, ні прогнозами.

І шепочеться жито з пшеницею:

- Як же буде тепер з косовицею?

І ячмінь по землі низько стелиться,

І з гречок пада біла метелиця.

А громи гуркотять перед зливою -

Понад хмурим Дніпром, понад нивою.

І луна від громів - в серце болями:

Не прикриєш лани парасолями,

Ані навіть любов'ю великою...

І тривога гука перепілкою.

Там, де стебла, обтяжені росами,

Зупинились малятками босими...
Чим же я хлібороба порадую?
Може, давнім прислів'ям-порадою,
Що на випадок цей мовить - водиться:
“А можливо, воно розпогодиться?”.
Утішати його? Для чого воно!
Все завчасно, гуртом обмірковано:
Буде бій і буде жниво покошено,
Раз тривогу в полях оголошено.

Ведучий 1: На літо припадає найменше свят. І це цілком природно, адже настає найвідповідальніша пора у хліборобів - жнива. Починалися жнива зажинками. До зажинків готувалися заздалегідь: назубрю вал и серпи, стругали цурки, якими в'язали снопи, крутили перевесла.

Зажинок починали вдосвіта і обов'язково на легкий, тобто жіночий день. Умившись та помолившись, йшли в поле, щоб, доки зійде сонце, зробити жнив'яний почин - обрядовий сніп.

У цей день годилося бути чемними: не сваритись, ввічливо звертатись одне до одного, навіть на худобу не підвищувати голосу і ситніше її годувати, “щоб жнивам не наврочити”.

Ведучий 2. Перед початком роботи розстеляли на узбіччі білу скатертину, клали на неї хліб-сіль, свячену великодню цілушку від паски та інші страви.

Ставали обличчям до сходу сонця, а господар читав молитву:

“Сонце праведне, святі Петре і Юрію, наші святі душечки, виростили ви хлібець Божий на ниві, внесіть його в наші руки... Докотись, хлібцю святий, житечко наше, у наші клуні-стодолі. Хмари дощові, бур'яни, громові-блискавиці, і ти, граде б'ючий, - обходьте ниву нашу стороною й до нас не наближайтесь...»

Читець 5: Яйце розіб'є, білком помаже,

На дерев'яну лопатку - та в піч,

І тріскотітиме іскрами сажа -
Мініатюрна зоряна ніч.
На хмелі замішаний, видме груди,
Зарум'янілий, круглий на вид.
Скоринка засмажена жаром буде,
Аж розіграється апетит.
В підсохлому тісті кленова лопата
Вийме з черені, де пікся в теплі, -
І зачарується біла хата
З сонцем пахучого на столі.

Ведучий 1. Після кількох хвилин зосередженої мовчанки господар статечно кланявся і промовляв:

— Боже, благослови!

Зажинок завжди починали господар поля або найстаріша жінка. Нажавши дві жменьки збіжжя, складали їх навхрест. Це був зажинковий хрест, що символізував почин жнивварської пори. Після цього готували непарну кількість (3, 5 чи 7) снопів, ставили їх у коло колоссям догори та клали посередині ще один зажинковий хрест, потім сідали їсти.

Ведучий 2. Після їжі дорослі лягали на землю й потягувались, щоб під час жнив спина не боліла. Повертались додому без серпів та цурок, їх першого дня залишали під снопами на цілу ніч “на добрий починок”. Брали з собою кілька колосочків. З них, якщо в родині були дівчата на виданні, годилося спекти коровай. У цей день ніякої іншої роботи не починали.

Читець 6: Не кидайсь хлібом! Він святий!

В суворості ласкавій
Бувало каже дід старий малечі кучерявій.
Не грайся хлібом, тож бо гріх — іще до немовляти,
Щасливий стримуючи сміх, бувало каже мати,

Бо красен труд, хоч рясен піт.
Бо жита дух медовий
Життя несе у людський світ
І людські родить мови.
Хто зерно сіє золоте в землі палку невтому,
Той сам пшеницею зросте на полі золотому.

Ведучий 1. Хліб! Як пахне хліб?

Ви знаєте, як пахне хліб?
Диханням сівача, вогнем безсонних діб,
Трудом і творчістю, людським гарячим потом.
Він пахне солодко, як пахнуть медом соти.

Ведучий 2. Печений хліб був і в давні часи основним продуктом харчування українців. Деякі вчені вважають, що саме предки-хлібороби сучасних українців - орії - винайшли колесо. Віз, плуг, вони ж проклали першу борозну та спекли перший хліб.

Особливе місце у давні часи відводилося хлібу “житньому”. “Жито” означало як їжу взагалі, так і хліб зокрема. У свідомості нашого народу це слово асоціювалося із поняттям “жити”, “життя”. А ось поняття “хліб” з’явилося пізніше й означало спочатку “борошно”, тобто те, з чого виготовляють хлібні вироби – буханці, коржі, паляниці, пиріжки, булочки.

(Позитив друзям: жартівлива пісня «Булочка») відео-презентація.

Ведучий 1. На колоску, простому й дивовижному - сивому житньому і золотому пшеничному - справіку трималася людська доля.

Читець 7: Усе прекрасне на землі

Бере початок з колоска,
Що пломеніє на стеблі,
Неначе мрії рільника.
Чи то клекоче в домні сталь,
Чи йде вугілля з темноти,

Чи вперлась в обрій магістраль .
Щоб далі йти, щоб далі йти,
А чи космічні кораблі
Веде увись чиясь рука -
Усе велике на землі
Бере початок з колоска.
Хліб - з колоска,
Колосок - із зернини,
Від рук мозолистих
Бере свій початок.
Його ростимо, наче рідну дитину,
І хліб у дорогу дарує нам мати.
Від хліба наснага, І радість, і пісня,
І неба високість бере свій початок.
І ми від землі і від хлібного тіста
Берем свою дужість, щоб ранки стрічати.
Від хліба усе - і життя, і зростання,
і матері усміх, і кроки дитини,
і доля щаслива.
Ось він — хлібчик духовитий
з хрустом шкірочки смачним.
Ось він - теплий, мов налитий
щедрим сонцем золотим.
В нім - здоров'я наше, сила.
В ньому - чарівне тепло.
Скільки рук його ростило.
Доглядало, берегло!

Читець 2: Я був у полі...Визріли хліба.

Згинали над шляхами буйні гриви.
Степи стояли в сонячних шапках,

Чекали жнив пшеничні й житні ниви.
Яскрились обважнілі колоски,
Мов золота висока чиста проба.
Шуміли в них пісень живі рядки
Натхненого поета й хлібороба,
Я був у полі... Тішивсь на токах
Багатим повнозерним урожаєм.
Він ратая з села й робітника
Порадує пахучим короваєм.
Пахучий хліб на нашому столі -
То виборені радощі родинні.
Пахучий хліб — то щедрий дар землі
За труд і розум доблесній людині.
Пахучий хліб -Цілющий скарб життя,
Його неперевершений владика.
Він - наша гордість, наше майбуття,
Він - наша творчість і мета велика.

(Пісня-відео «Пісня про хліб»)

Куратор: Тема хліба і хліборобської праці є одвічною темою в літературі.

У віршах, оповіданнях, казках згадується хліб, і скрізь він названий “золотим”.

Хліб порівнюється з сонцем, із золотом, і це - справедливо. Народна скарбниця мудрості зберігає багато пісень, прислів'їв, загадок про хліб. Українські поети виспівують нелегку працю хлібороба у піснях, складають вірші.

Максим Рильський писав:

Хто сіє зерно золоте
В землю палку, невтомну,
Той сам пшеницею росте
На полі вселюдському

А пригадайте слова Бориса Олійника:

У руки беру колосок золотий,
Він сповнений слави людської,
В нім дівчини чую я голос дзвінкий,
Новатора і ланкової.

Читець 3: А як рум'янець хлібу нагнітала

Селянська піч, від полум'я жарка,
Відбившиися, зі споду пульсувала
Капустяна артерія листка,
І коровай, як сонце прохололе,
Займав почесне місце на столі,
А косарі виходили у поле
За хліб насущний кланятись землі.
Після роботи дітлахам окрайчик
Приносив батько - може, й справді так -
Передавав отой гостинчик зайчик,
Пропахлий диво-казкою на смак...
Не тільки диво-казкою багаті,
І не єдиним хлібом живемо,
А тільки чом, коли ні крихти в хаті,
Тривогою сурмиш, моя сурмо?
Тоді насправді світишся промінням,
Одрізуючи скибку дорогу,
І хліб стає не копійчаноцінним,
А золота самого на вагу.

(Танець «А он съел мой пирожок»)

Ведучий 2. У наших предків хліб завжди символізував добробут, гостинність господарів, сприяв продовженню роду. Шматочки чи крихти хліба не викидали у відходи, а віддавали птиці, тваринам. Хліб, який упав, слід було підняти, очистити, поцілувати і з'їсти, а при зберіганні хліб мав лежати у такому

положенні, в якому саджали його в піч, перевернутий хліб вважався поганим знаком. Здавна вірячи у магічну силу хліба, його прикріплювали до хомута або клали між дерев'яними держаками - це було запорукою доброго врожаю.

Ведучий 1: До всіх, хто сидить у цьому залі, звертається поет Борис Олійник:

Юначе мій, чиєїсь мами сину.
Зодягнений на джинсовий мотив, -
Я аж завмер, коли ти... півхлібини
В "дев'ятку" натреновано вгатив!
Солоним потом заливає спину...
Футбол, як бачиш - не солодка гра!
Перепочинь, та поговорим сину,
Бо є про що. І вже давно пора.
Я просто, не домішуючи меду,
Скажу: коли ти замахнувся ривком
Ударить хліб, твоя весела кеда
Мені під серце влучила носком.
Ти вдарив так, що потемніло в оці.
І по державні крайні рубежі
У всіх, що пухли в сорок шостім році,
Від жаху похолело у душі.
І у батьків, які на полі ратнім
Ділили хліб, мов долю у бою,
Відкрилися старі солдатські рани
І заболіли в смерті на краю.
І в матерів, коли ти через луки
Котив хлібину, як футбольний м'яч,
Так застогнали, затужили руки,
Немов по них ти потоптався навскач.
Бо всі ми з хліба виростили, сину,

Із праці, себто - чуда із чудес, -
Яка нас охрестила на людину,
Піднявши з чотирьох до піднебес.
Нас кликав хліб на добре, чесне діло.
До братнього, трудящого коша.
Ми в нім шануємо не тільки тіло,
У нім - народна світиться душа.
І я тобі сказати чесно мушу:
Ти можеш лущить м'яч, немов горох,
Але коли вже замахнувся на душу, -
Дивись, щоб не спіткнувся... на чотирьох!

Ведучий 2. Жоден день у нашому житті не приходить без хліба. Хліб святий, він вічний, говоримо ми. Найбільші хліби й найменші пахнуть однаково ситно й весело. Жоден інший продукт не має такої духмяності. Хлібом пахне тільки хліб. Уся наша сила — від хліба і до хліба.

Ведучий 1: *Притча про хліб:*

Якось один чоловік знайшов велику грудку золота. У своєму господарстві він, звичайно, не міг його застосувати і вирішив продати, але боявся продешевити. І пішов чоловік до мудреця з проханням допомогти визначити вартість золота. І сказав йому мудрець:

- Ти що-небудь сьогодні їв?
- Нічого не їв.
- А вчора?
- І вчора не їв.
- А позавчора?
- Позавчора їв.
- От коли ти поголодуєш три доби, своє золото віддаси за шматок хліба.

(Виконується танець «Косарі»)

Ведучий 2: Вся ця краса споконвіку створювалася важкою працею. Земля рясно полита хліборобським потом, кров'ю воїнів-захисників і слізьми матерів-

вдів. Тому й став хліб символом миру, добра й достатку, мірилом духовності нації, символом матері і Вітчизни.

"Яке це славне слово - хлібороб,
Що жартома ще звать і гречкосієм!
До слів найкращих я вписав його б,
До тих, які ми серцем розумієм!
Щоб хліб, як сонце, сяяв на столі
У кожній хаті, домі та колибі...
Уклін земний працівникам землі!
Вам, сіячі, плугатарі спасибі!"

Ведучий 2. Уміймо цінувати не примарне, а справжнє наше багатство хліб. Кожного разу, беручи в руки запашну скибку хліба, згадуймо його творців. Шануймо їхню працю.

Читець 4: Чи є ще більше щастя на землі,
Як сіять хліб, виплескувать достаток?
У хлібі цім життя бере початок.
В нім нездоланна праця трударів.
Нехай же з року в рік, із роду в рід
Не буде хліборобам переводу.
Хай слава їхня вічно не заходить.
Аж поки сонце ллє на землю світ.

Ведучий 1. Хліб і рушник - одвічні українські символи. Хліб і сіль на вишиваному рушникові - ознака гостинності нашого народу. Кожному, хто приходив з чистими помислами, підносили хліб.

Прийняти рушник, поцілувати паляницю - означає виявити повагу до господарів. Цей звичай пережив віки, став доброю традицією і в наш час. Є народні повчання: "Доїж шматочок хліба, бо в ньому твоя сила", "Якщо залишив недоїдений шматок, то цілу ніч снитимуться старці".

Ведучий 2. Усі ми діти хліборобів. Якщо не батьки наші, то діди або прадіди вирощували хліб. І все починається із землі. З тієї святої землі, яка приносить хліборобам стільки тривоги, радості та щастя.

Ведучий 1. За всіх часів і в усіх народів найбільшою святістю вважався хліб. Про нього писали поети й мислителі, його прославляли в піснях і думах. Коли його не ставало, приходило лихо. Недаремно людина, творячи щоденну молитву, просить Бога: “Хліб наш насущний дай нам сьогодні”. Ота святість, шана до хліба передавалася з покоління в покоління дітям, онукам.

Читець 1. Коровай у день святковий на столі - почесний гість.

Завжди він несе чудову, і приємну, й світлу вість.

Називаємо “святиня” паляницю, сонця край.

Пропонуємо вам нині наш святковий коровай.

(Пісня-відео «Український коровай»)

(Коровай підносять директору коледжу)

(Директор звертається з вітальним словом до всіх учасників свята.)

Ведучий 1. Треба пам'ятати, що коровай потрібно розломити, самому покуштувати, і лише тоді людям роздавати. А приймаючи хліб-сіль на рушнику, його потрібно поцілувати, перехрестившись перед тим. Нелегко дається хліб.

Читець 2. Хліб священний лежить на столі

Запашний і рум'яний, високий.

Знають добре старі і малі,

Що то рук хліборобських неспокій.

Хліб священний лежить на столі,

В нього запах жнив'яного літа.

Хай завжди буде хліб на столі

І, як сонце, сіяє над світом.

Ведучий 2: З давніх давен наш народ над усе цінує хліб, сіль і честь. Хліб то багатство, достаток, сіль - то гостинність і щирість, а честь — то людська гідність, за яку предки наші стояли, навіть не маючи шматка хліба й дрібки солі. І нам, спадкоємцям, заповідали стояти на тому.

Коровай! У пошані до нього
Схилимо низько чоло.
Коровай! Це святіше святого,
Сонце, життя і тепло.

Ведучий 1. Хліб належить до особливо шанованих символів українського народу. Існує в народі повір'я, що хліб потрібно випікати у жіночі дні - середу чи п'ятницю.

З давніх-давен батьки навчали дітей традицій - берегти хліб. Їжею і окрасою був хліб на свята і в обрядах.

Та й тепер жодне весілля не обходиться без короваю, а до нього випікають шишки й калачі. На Великдень обов'язково випікали круглі калачі - паски. Прикрашали їх різними фігурками, виробленими з прісного тіста, пташками, колосками, косичками. З хлібом на вишитому рушнику йшли навесні оглядати поле, сіяти, жати. Найкращу жницю квітчали вінком із колосків, а потім ще сплітали вінок, урочисто несли його в село до господарів, клали вінок на хліб, з якими господині вітали женців.

Ведучий 2: Хлібом могутня наша Україна. З хлібом далеко видно - на всі сторони світу. Хліборобський рік безперервний. Від жнивварської осені хлібороб очікує весни, від засівної весни живе до наступної осені. Силу своїх рук, натхнення душі хлібороб віддає землі. Він не знає відпочинку в думках про хліб. Без хліба люди — сироти, а земля - страдниця, І навпаки, земля — наше багатство, наша щедра годувальниця, коли вона в бережливих, добрих руках господаря.

(Звучить пісня -відео: Хліб усьому голова.)

Заключне слово кураторів:

1-й куратор: Хліб... як багато сьогодні студенти ви почули про цей дорогий найцінніший скарб на Землі. Скільки затрачено сил, щоб на столі у ваших оселях лежав духмяний, святий хліб. Живи життя духмяним хлібом.

2-й куратор: Здоров'я і щастя вам, добрі люди, нехай завжди буде пахучий хліб на вашому столі. Пам'ятайте і шануйте людей-трудоарів, творців добра на землі, вчімося у них відданості рідній землі.

3-й куратор: І яка б доля не випала цій землі, розділімо її з нею, будьмо вірними їй до кінця, щоб кожний ранок вставало сонце, щоб колосилися поля. Любіть рідну землю і вона віддячить вам сторицею.

(Звучить пісня "На щастя, на долю").

Всі виходять на сцену – кінець)

Список використаної літератури

1. Бех І.Д. та ін. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні / І.Д. Бех [та ін.]// Книга класного керівника: довідково-методичне видання / С.В. Кириленко, Н.І. Косарева. – Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – С.288-326.
2. Воропай О. Перлини української культури: Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис / О. Воропай. – Дніпропетровськ: Арт-Вертеп, 2007. – 350с.
3. Друзь З.В. Виховні технології в сучасній школі / З.В.Друзь. – Кривий Ріг: КДПУ, 2005. – 256 с.
4. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: навч. посібник / С.Г.Карпенчук. – К.: Вища школа, 2005. – С. 215 – 240.
5. Книга класного керівника: Довідково-методичне видання / С.В. Кириленко, Н.І. Косарева. – Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – 560 с.
6. Кондрашова Л.В. Превентивная педагогіка / Л.В.Кондрашова. – К.: Вища школа, 2005. – 231с.
7. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності: Проект / ред. О.В.Сухомлинська // Педагогічна газета Академії педагогічних наук України. –2000. -№6 (72). – червень. –С. 4 – 6.
8. Красовицький М.Г. Методика виховної роботи / М.Г.Красовицький.– К.: Освіта, 1992. – 215 с.
9. Литнєв В.Є. Теорія і практика громадянського виховання / В.Є.Литнєв. – Х.: Основа, 2005. – 150 с.
- 10.Макаренко А. С. Методика організації виховного процесу / А.С.Макаренко. – М.: Изд. АПН РСФСР, 1950. – 108с.
- 11.Методика виховної роботи з використанням народних традицій: методичні рекомендації / Л.Є.Соколова, І.В.Соколова. – Кривий Ріг: КДПУ, 2000. – 50 с.
- 12.Про організацію та проведення свят у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах України: Методичний лист МОН України від 14.10.04.Ю, № 14/18.1-866 // Книга класного керівника: довідково-методичне видання / С.В. Кириленко, Н.І. Косарева. – Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – С.139-147.
- 13.Сорока Г.І. Організація виховної роботи: планування, аналіз, методичне забезпечення / Г.І.Сорока. – Х.: Основа, 2005. – 128 с.
- 14.Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посібник / М.М.Фіцула. – К.: Академвидав, 2006. – 560 с.
- 15.Щербань П.М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах / П.М.Щербань. - К.: Вища школа, 2004.